

Skolestrukturutvalget

Innstilling til framtidig skolestruktur i
Overhalla kommune

Overhalla 27.4.2012

Innhold

1	Bakgrunn for rapporten.....	3
1.1	Mandat.....	3
1.2	Kritiske suksessfaktorer	4
2	Utvalgets arbeid.....	4
2.1	Første møte, 15.2.2012	4
2.2	Besøk på skolene, 1.3.2012	5
2.3	Andre møte, 1.3.2012.....	5
2.4	Tredje møte, 12.3.2012	5
2.5	Fjerde møte, 19.3.2012	6
2.6	Femte møte, 28.3.2012	6
2.7	Sjette møte, 11.4.2012	6
2.8	Sjuende møte, 20.4.2012.....	6
2.9	Åttende møte, 26.4.2012.....	7
3	Gjennomgang av mandatets punkter.....	7
3.1	Faglige og pedagogiske perspektiver.....	7
3.1.1	Utvalgets oppsummering av faglige og pedagogiske perspektiver	9
3.2	Lovverkets krav om fysisk og psykososialt miljø.....	9
3.2.1	Utvalgets oppsummering av fysisk og psykososialt miljø.....	10
3.3	Økonomiske hensyn.....	11
3.3.1	Utvalgets oppsummering av økonomiske hensyn.....	13
3.4	Skolekretsgrensene.....	13
3.4.1	Utvalgets oppsummering av skolekretsgrenser	14
3.5	Andre forhold.....	14
3.5.1	Utvalgets oppsummering av andre forhold.....	14
4	Oppsummering og anbefaling	15
4.1	Oppsummering	15
4.1	Utvalgets anbefaling	15

1 Bakgrunn for rapporten

I PS 15/12 (30.1.2012), vedtok Overhalla kommunestyre å sette ned et utvalg som skulle se på kommunens skolestruktur.

Overhalla kommune har per i dag tre skoler (Øysletta, Hunn, OBUS), to med årstrinnene 1 - 7 og en med årstrinnene 1 - 10. Elevtallet i Overhalla har i en periode sunket, og prognosene tyder på at utviklingen vil pågå også de nærmeste årene.

Samtidig er Overhalla kommune inne i en prosess hvor man skal vurdere en utbygging/oppgradering av barneskoledelen ved Overhalla barne- og ungdomsskole (OBUS). Det er i denne sammenheng viktig at man ikke dimensjonerer skolen for liten. Det er tidligere forutsatt at barneskolen ved OBUS dimensjoneres slik at en tar høyde for mulig elevtallsutvikling og eventuell senere endring i skolestrukturen.

1.1 Mandat

Utvalget ble gitt følgende mandat:

1. *Det settes sammen et utvalg bestående av fem politiske representanter og tre foreldrerepresentanter (en fra hver skolekrets) samt en representant fra utdanningsforbundet i Overhalla. Fagsjef oppvekst bistår som sekretær. Følgende politikere fra kommunestyret velges:*
 - a. Grete Mo
 - b. Johan Tetlien Sellæg
 - c. Bernt Harald Opdal
 - d. Kjersti Jensen
 - e. Jan Ståle Viken Flått
2. *Utvalgets leder velges blant de politiske medlemmene i utvalget. Følgende velges som leder: Bernt Harald Opdal.*
3. *FAU ved de tre skolene bes utpeke hver sin foreldrerepresentant for skolekretsen som medlem i utvalget.*
4. *Mandat for utvalget:*
 - a. *Vurdere kommunens skolestruktur ut fra:*
 - i. Faglige og pedagogiske perspektiver.
 - ii. Lovverkets krav om et godt fysisk og psykososialt miljø.
 - iii. Økonomiske hensyn.
 - b. *Vurdere kommunens kretsgrenser ut fra gjeldende lovverk.*
5. *Utvalget involverer og informerer berørte parter etter behov.*
6. *Utvalget skal levere sin rapport med anbefalinger innen 1. mai 2012, med sikte på politisk behandling før sommeren.*
7. *Utdanningsforbundet i Overhalla bes utpeke et medlem til utvalget.*
8. *Gruppen kommer med en orientering til kommunestyret den 26. mars.*

I tillegg til de utvalgsrepresentantene som er nevnt med navn i kommunestyrets vedtak, er følgende utpekt til å delta i utvalget:

- May Storøy, FAU Hunn skole

- Tore Grongstad, FAU Øysletta skole
- Siv Åse Strømhylden, FAU Overhalla barne- og ungdomsskole
- Randi Mihle, Utdanningsforbundet

1.2 Kritiske suksessfaktorer

Utvalget har utført sitt oppdrag med følgende kritiske suksessfaktorer som bakteppe:

- At utvalget har en felles forståelse for mandatet og arbeidet.
- At utvalgets medlemmer deltar på en aktiv måte.
- At man unngår at bidrag/deltagelse kun tar utgangspunkt i grendetilhørighet.
- At man unngår at bidrag/deltagelse kun tar utgangspunkt i politisk tilhørighet.
- At utvalget klarer å definere hvem som er berørte parter, og gi disse tilfredsstillende mulighet for informasjon og deltagelse.
- At utvalget klarer å ha en framdrift som sikrer at tidsfristen blir overholdt.

Kriteriene ble gjennomgått på første møte i utvalget. Det ble ikke reist innvendinger mot dem.

2 Utvalgets arbeid

Utvalget har hatt åtte møter. Underpunktene her redegjør for hvilke tema det enkelte møte har hatt.

2.1 Første møte, 15.2.2012

Møtet ble brukt til:

- Presentasjon av utvalgets medlemmer.
- Gjennomgang av bakgrunnen for utvalgets arbeid.
- Informasjon om skole generelt og skolene i Overhalla spesielt.
 - Elevtallsutvikling ved skolene i Overhalla.
 - Aktuelt lovverk.
 - Opplæringsloven.
 - Forskrift til opplæringsloven.
 - Forskrift om miljørettet helsevern.
 - Økonomi relatert til skoledrift i Overhalla.
- Gjennomgang av utvalgets mandat.
- Kritiske suksessfaktorer.
- Arbeidsform og møtestruktur.
- Forberedelse av besøk på skolene.

2.2 Besøk på skolene, 1.3.2012

Utvalget benyttet denne dagen til å besøke kommunens skoler. På forhånd ble rektorene utfordret til å presentere egen skole med utgangspunkt i følgende stikkord:

- Skolens fysiske forhold, herunder en vurdering av bygningsmassen.
- Skolens psykososiale forhold.
- Elevenes læringsmiljø.
- Vurdering av skolens pedagogiske praksis.
- Andre forhold rektor ønsker å nevne.

Rektorenes innlegg ble etterfulgt av spørsmålsrunder og en omvisning i skolebyggene. Rektorenes presentasjoner er vedlagt rapporten.

2.3 Andre møte, 1.3.2012

Møtets agenda var å starte oppsummeringen av skolebesøkene. Utvalgsmedlemmene fikk utsendt en matrise (mal vedlagt) for å skrive ned sine subjektive oppfatninger av skolebesøkene.

2.4 Tredje møte, 12.3.2012

Ledende helsesøster i Overhalla kommune, Hege Dahl Lysberg, redegjorde for et helseperspektiv på skole- og klassesettelse. Hennes oppfatning var at størrelse på skole/klasse er sekundært i forhold til skolemiljø, kontakt med hjemmet etc. Hun oppfatter ikke at det er vesentlige forskjeller i det psykososiale miljøet på kommunens tre skoler.

Fagsjef oppvekst presenterte detaljerte tall og tanker for skolesektoren i kommunen:

- Hva inneholder begrepet læringsmiljø?
- Betydningen av sosiale relasjoner i læringen.
- Pedagogiske ressurser.
 - Utvikling 2007-08 til 2011-12.
 - Sammenligning av Overhalla kommune med Nord-Trøndelag og nasjonale tall.
- Utvikling nasjonale prøver 2007-08 til 2011-12.
- Utvikling elevundersøkelsen 2006-07 til 2010-11.
- Oversikt spesialpedagogikk i årsverk og prosent.
- Spesifiserte kostnader for kommunens skoledrift.
- Forstudiet OBUS (vurdering av eksisterende bygningsmasse barnetrinnet ved OBUS, og mulige utbygningsalternativer). Se PS 77/10.

2.5 Fjerde møte, 19.3.2012

Møtet ble brukt til å gjennomgå utvalgsmedlemmene inntrykk etter skolebesøkene, og til å sette opp en liste over det man kunne enes om av inntrykk.

Videre så utvalget på forslag til statusrapport til kommunestyret 26.3.2012.

Utvalget så også på økonomiske perspektiver ved en endring i skolestrukturen. Dette temaet videreføres på neste møte.

2.6 Femte møte, 28.3.2012

Utvalget brukte møtet til å se nærmere på de økonomiske perspektivene ved en eventuell strukturendring av skolene, samt hvilke konsekvenser en eventuell etablering av en privatskole kan få.

Som en forlenging av skolebesøkene og de økonomiske sidene ved skoledrift, ble kommunenes investerings- og vedlikeholdsplan for skolebyggene gjennomgått.

Avslutningsvis så utvalget på hvordan rapporten kan struktureres.

2.7 Sjette møte, 11.4.2012

Utvalget gjennomgikk ytterligere konsekvenser av en eventuell etablering av privatskole, med hovedvekt på det økonomiske perspektivet.

Videre ble det sett på:

- Skolekretsgrenser dersom man skal rendyrke nærskoleprinsippet (kart vedlagt).
- Hvilke områder i kommunen som har utvidet rett til skoleskyss på grunn av trafikksikkerhetsforhold.
- Tilsyn opplæringsloven § 9a (elevens psykososiale miljø) ved Hunn og Øysletta skole 2012.
- Endelig struktur på utvalgets rapport.

2.8 Sjuende møte, 20.4.2012

Sten Håvard Svarliaunet, polititjenestemann Namsos, redegjorde for et samfunnsmessig perspektiv, og la vekt på en del momenter som bør vektlegges:

- Hvis én ungdom ikke havnet på skråplanet, er det en økonomisk gevinst større enn den en eventuell innsparing ved strukturendringer vil gi.
- Store skoler/grupper øker sjansen for at individer ikke fanges opp tidsnok.
- Det er også en sosioøkonomisk (familiaær) sammenheng i dette bildet.
- Forebygging, tidlig intervasjon og tverrfaglig samarbeid.

Resten av møtet ble brukt til arbeid med rapporten.

2.9 Åttende møte, 26.4.2012

Ferdigstillelse av rapport.

3 Gjennomgang av mandatets punkter

3.1 Faglige og pedagogiske perspektiver

Utvalget har under dette perspektivet sett på skolenes pedagogiske ressurser i form av årsverk. Utvalget har gjennomgått en historisk utvikling av ressursbruken i skolene, sett i sammenheng med andre kommuner. Dersom man sammenligner med andre kommuner (kommunegruppe 1, Nord-Trøndelag og Norge) har Overhalla kommune en relativt høy ressursinnsats, noe som resulterer i få elever per årsverk lærer. Dette gjelder både med hensyn til ordinær undervisning og spesialpedagogisk undervisning. Sammenlikningene er hentet fra KOSTRA-rapportering september 2011.

Stort sett all undervisning i skolene i Overhalla utføres av kvalifisert personell. Når det gjelder kompetanseheving av ansatte, har alle skolene/lærerne i Overhalla det samme tilbudet og mulighetene til etter- og videreutdanning.

Utvalget har også sett på hvordan det er å rekruttere lærere, samt på vikarsituasjonen på skolene. De siste årene viser at dersom man skal lykkes med rekruttering av lærere til nytt skoleår, må man lyse ut ledige stillinger tidlig på våren. Utlysninger ved lærerbehov i løpet av skoleåret resulterer ofte i få søker med godkjent utdanning. Alle rektorene sier at skolene i perioder har problemer med å skaffe vikarer med godkjent utdanning.

Lærertetthet er et begrep som ofte trekkes fram som suksesskriterier på god undervisning og godt læringsresultat, det er dog ingen automatisk sammenheng mellom lærertetthet og elevenes læring (Hattie 2009¹). Overhalla kommune har en ressurstildelingsmodell som skal sikre at alle klasser har en forsvarlig lærertetthet (vedlagt). I tillegg til grunnressurs, tildeles skolene midler til tilrettelegging (avhengig av elevtall), styrking etter størrelse, og midler til grunnleggende norsk for språklige minoriteter og spesialpedagogikk. Klassestørrelse er i dag regulert i Opplæringsloven § 8-2: *Klassane, basisgruppene og gruppene må ikke være større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg.*

Kunnskapsdepartementet har hatt en høring ute vedrørende blant annet lærertetthet i grunnopplæringen. Høringsnotatet finnes [her](#). I utgangspunktet er forslaget først og fremst

¹ Hattie, J. (2009): Visible learning, er en sammenstilling av i overkant av 800 internasjonale analyser som tar for seg hvilke forhold som påvirker elevers læring. Hatties bok brukes blant annet av Utdanningsdirektoratet i deres utviklingsprosjekter.

tenkt å regulere lærertetthet på ungdomstrinnet, og fremmer to ulike modeller for hvordan dette kan gjøres.

Tabellen viser ressursinnsatsen i Overhalla kommune i et historisk perspektiv, samt en sammenlikning av årets ressurser sett sammen med Nord-Trøndelag og Norge. Data er hentet fra Utdanningsdirektoratet.

	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Antall elever per årsverk til undervisning	11,1	11,5	9,2	10,6	10,5
Antall elever per årsverk 1-7. trinn	11,4	11,5	9,3	11	11,2
Antall elever per årsverk 8-10. trinn	12,3	14,7	11,5	12,7	12,2
Antall elever per årsverk ordinær undervisning		13,6	16,7	13,9	16,6
					15,3

2011-12	Overhalla	NT	Norge
Antall elever per årsverk til undervisning	10,5	11,3	12,3
Antall elever per årsverk 1-7. trinn	11,2	11,8	13
Antall elever per årsverk 8-10. trinn	12,2	13,9	14,5
Antall elever per årsverk ordinær undervisning	15,3	15,7	17

Resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk på femte trinn viser at snittscoren de siste fem årene ligger litt høyere på Øysletta enn på de andre skolene. Scoren tar ikke hensyn til antall elever som gjennomfører prøvene, hvor mange elever som er fritatt, eller forskjeller i ressursbruken på de aktuelle klassene som har gjennomført prøvene. Mer informasjon om nasjonale prøver finnes [her](#).

Dersom man sammenlikner elevundersøkelsene på kommunens tre skoler over tid, er det svært få forskjeller mellom hvordan elevene oppfatter læringsmiljøet. Det er ingen entydige forskjeller mellom skolene.

Fra et samfunnsmessig perspektiv, jamfør innlegg av polititjenestemann Sten Håvard Svarliaunet, bør man ha følgende momenter i tankene i arbeidet med barn og unge:

- Hvis én ungdom ikke havnet på skråplanet, er det en økonomisk gevinst større enn den en eventuell innsparing ved strukturendringer vil gi.
- Store skoler/grupper øker sjansen for at individer ikke fanges opp tidsnok.
- Det er også en sosioøkonomisk (familie) sammenheng i dette bildet.
- Forebygging, tidlig intervasjon og tverrfaglig samarbeid.

Kommunens ledende helsesøster vektlegger at det ikke er mulig å si at det er en sammenheng mellom skole- og klassestørrelse og det psykososiale miljøet på skolene. Det som i begge tilfellene er utslagsgivende, er hvilke tiltak skolen og de ansatte setter inn. Alle kommunens skoler har et tverretatlig kontaktutvalg som skal møtet minst to ganger hvert skoleår for å diskutere elever som man anslår er i faresonen for ikke å ha den oppfølgingen som anses som nødvendig. I utvalget møter skole, helsestasjon, PPT, barnevern og andre etter behov.

En gjennomgang av elevtallsutviklingen (vedlagt) viser at Øysletta og Hunn skole vil få redusert elevtall i perioden fram til 2017-18, mens OBUS vil oppleve en vekst. Prognosene er basert på dagens innbyggertall, og tar ikke opp i seg inn- og utflytting etter 1.4.2012.

3.1.1 Utvalgets oppsummering av faglige og pedagogiske perspektiver

Elevtallsutviklingen er basert på tall per april 2012, men klarer ikke å ta høyde for til- og fraflytting til kommunen, flytting innad i kommunen og liknende forhold. Utvalget velger derfor ikke å konkludere basert på elevtallsutviklingen.

Utvalget mener at et godt samarbeid med hjemmet og andre etater er uavhengig av skole- og klassestørrelse. Utvalget antar at nærhet i samarbeid i betydningen skolens samarbeid med hjemmet og tverretatlig samarbeid, og ikke fysisk nærhet, er viktigst i dette arbeidet. Dette er et arbeid som er avhengig av et kvalitativt godt samarbeid for å være fruktbart.

Utvalget ser ikke at de faglige og pedagogiske likhetene og forskjellene mellom skolene indikerer at det er nødvendig å gjøre strukturelle endringer i skolene i Overhalla. Utvalget anser ingen av skolene i kommunen til å være for store eller for små per april 2012.

Samtidig ser utvalget at tilgangen på kvalifisert personell, både med hensyn til faste stillinger og kortere og lengre vikariater, samt rekruttering av pedagogisk personell er en utfordring for kommunen. Framtidige rekrutteringsvansker for norske skoler er også nevnt som en utfordring i Kunnskapsdepartementets høring om lærertetthet.

3.2 Lovverkets krav om fysisk og psykososialt miljø

Kravene til fysisk og psykososialt miljø for elevene er regulert i Opplæringslovens § 9a, samt i Forskrift om miljørettet helsevern. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har nylig gjennomført tilsyn på Opplæringslovens § 9a, og funnet at Overhalla kommune har gode systemer som skal sikre elevenes rettighet til et godt psykososialt miljø.

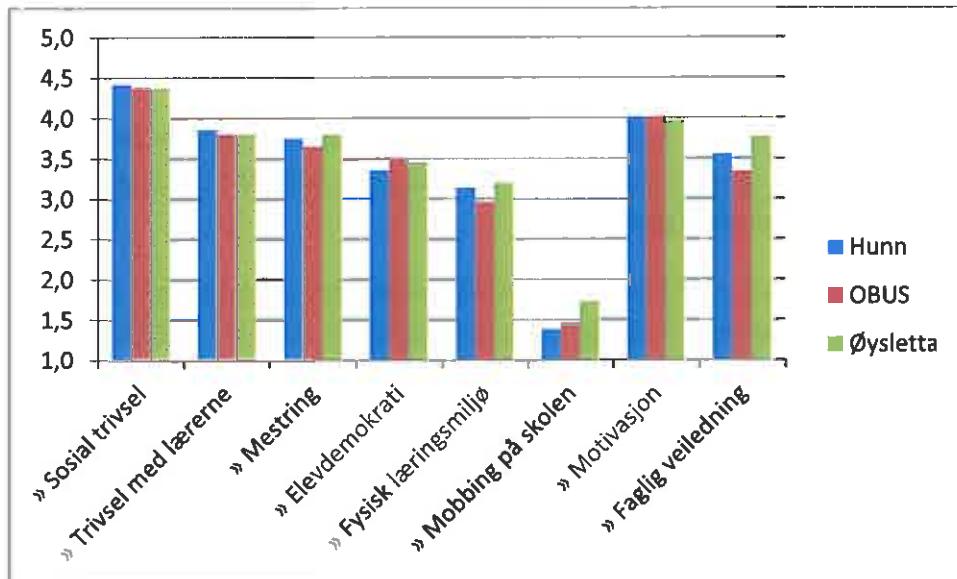
I november 2011 gjennomførte kommuneoverlegen i Midtre Namsdal samkommune et tilsyn i forhold til Forskrift om miljørettet helsevern ved barnehagene og skolene i Overhalla kommune. Tilsynet avdekket relativt mange avvik, som i hovedsak var relatert til bygningstekniske forhold. Også utvalgets besøk på skolene avdekket en bygningsmasse på alle tre skolene som trenger oppgradering i større eller mindre grad. Behovet er noe forskjellig på de tre skolene. Kommunes vedlikeholdsplan (2012-15) viser følgende behov på skolene:

	Kortsiktig	Langsiktig
OBUS	kr 260 000,00	kr 81 100 000,00
Hunn	kr 690 000,00	kr 14 030 000,00
Øysletta	kr 205 000,00	kr 150 000,00

Alle skolebygg i Overhalla fyller kravene i forhold til miljørettet helsevern, men lukking av avvik på OBUS forutsetter delvis at byggetrinn 2 realiseres.

Elevundersøkelsen viser at elevene oppfatter skolenes læringsmiljø som godt, og det er ingen gjennomgående forskjeller mellom skolene. Tabellen viser et snitt i perioden 2006/07 – 2012/11.

For alle parametere er 1 laveste verdi og 5 høyeste, med unntak av Mobbing på skolen, hvor lav verdi markerer fravær av mobbing.

Våren 2011 gikk Overhalla kommune inn i prosjektet SKUP (Skole og kommuneutviklingsprosjektet). I den forbindelse ble det gjennomført en organisasjonsanalyse blant alle ansatte i skolene. Resultatene fra undersøkelsene viser at det er liten forskjell i måten de ansatte i skolene oppfatter arbeidssituasjonen.

3.2.1 Utvalgets oppsummering av fysisk og psykososialt miljø

Utvalget opplever at skolene jobber godt med det psykososiale miljøet for elevene, både med tanke på forebygging og mer handlingsrettede tiltak, og ser ikke at det er forskjeller mellom skolene på dette punktet.

Gjennom sitt arbeid har utvalget fått informasjon om at man på skolene føler større behov for endringer og utbedringer i det fysiske miljøet enn det som framkommer i kommunens vedlikeholdsplan. Utvalget viser til vedlagte presentasjoner fra skolenes rektorer.

Befaring på skolene viser at det kan være behov for at kommunen ser nærmere på hvordan skolene får dekket sitt behov for daglig løpende vedlikehold. Enhetene frykter at mangel på løpende vedlikehold kan medføre potensielt store utgifter for kommunen i framtiden.

3.3 Økonomiske hensyn

Økonomiplanen 2012-15 inneholder kroner 80 000 000 til nybygg OBUS og to millioner i kostnadskutt innen område oppvekst fra 2014. En utbygging av OBUS til kroner 80 000 000 vil medføre en kostnad første år på om lag kroner 4 000 000.

Kostnadskuttet innen område oppvekst (skole og barnehage) kan i utgangspunktet dekkes inn på to måter:

- Strukturelle endringer innen oppvekstområdet.
- Et generelt kutt på ca. tre prosent for alle oppvekstenhetene.

I utgangspunktet er det billigere per elev å drive store skoler kontra små, særlig dersom skolens beliggenhet ikke medfører store skyssutgifter. Tabellen nedenfor viser utgiftene ved den enkelte skole. Tallene er basert på budsjettet for 2012, samt elevtall våren 2012. Tallene for OBUS viser både barne- og ungdomstrinn. Tallene tar ikke opp i seg endrede tildelinger på grunn av endrede klassestørrelser på grunn av elevtallsvekst på enkelte enheter. Endring på grunn av økt/minsket behov for grunnleggende norsk og spesialpedagogikk er heller ikke hensyntatt.

	Undervisning	SFO	Lokaler	Vaktmester	Renhold	Skoleskyss	Elever	Snittkostnad	Sum
Hunn	10 300 000,00	475 000,00	1 377 000,00	227 000,00	766 000,00	283 500,00	150	89 523,33	13 428 500,00
OBUS	21 695 000,00	229 000,00	2 653 000,00	665 000,00	1 287 000,00	989 100,00	286	96 217,13	27 518 100,00
Øysletta	3 230 000,00	57 000,00	444 000,00	94 000,00	326 000,00	81 900,00	40	105 822,50	4 232 900,00

De tre innsparingsalternativene som er skissert nedenfor er utarbeidet av kommunens administrasjon på oppdrag fra utvalget. Tallene er basert på tall fra 1.4.2012, og er basert på kommunens modell for ressurstildeling til skolene.

Forklaring til linjene i tabellen:

- Undervisning: Elevene flyttes til OBUS, og ressurser tildeles etter kommunens finansieringsmodell.
- SFO - Øysletta: Dagens elever i SFO kan flyttes til OBUS uten at det vil utløse ekstra ressurser i forhold til kommunens vedtekter for skolefritidsordningen. Utregningen tar ikke hensyn til et mulig økt behov for SFO og et mulig økt behov for midtskyss.
- SFO – Hunn: Dersom dagens elever i SFO på Hunn flytte til OBUS, vil dette medføre reduserte kostander. Utregningen tar ikke hensyn til et mulig økt behov for SFO og et mulig økt behov for midtskyss.
- Lokaler: Restkostnader selv om bygningene ikke brukes.
- Vaktmester/renhold: Alle utgifter relatert til enhetene er trukket ut.

- Skoleskyss: Basert på om lag 6 300 kroner i snittkostnad per elev.

En nedlegging av Øysletta skole og overføring av elevene til OBUS vil med utgangspunkt i situasjonen per 1.4.2012 medføre en innsparing i størrelsesordenen *inntil* tre millioner kroner.

	Budsjett 2012	Sannsynlig innsparing
Undervisning	Kr 3 230 000,00	Kr 2 299 000,00
SFO	Kr 57 000,00	Kr 57 000,00
Lokaler	Kr 444 000,00	Kr 294 000,00
Vaktmester	Kr 94 000,00	Kr 94 000,00
Renhold	Kr 326 000,00	Kr 326 000,00
Skoleskyss	Kr 81 900,00	Kr - 100 000,00
Sum	Kr 4 232 900,00	Kr 2 970 000,00

En nedlegging av Hunn skole og overføring av elevene til OBUS vil med utgangspunkt i situasjonen per 1.4.2012 medføre en innsparing i størrelsesordenen *inntil* 3,7 millioner kroner. Merkostnader ved ytterligere utbyggingsbehov ved OBUS, er ikke tatt med.

	Budsjett 2012	Sannsynlig innsparing
Undervisning	Kr 10 300 000,00	Kr 2 119 000,00
SFO	Kr 475 000,00	Kr 200 000,00
Lokaler	Kr 1 377 000,00	Kr 1 077 000,00
Vaktmester	Kr 227 000,00	Kr 227 000,00
Renhold	Kr 766 000,00	Kr 766 000,00
Skoleskyss	Kr 283 500,00	Kr - 700 000,00
Sum	Kr 13 428 500,00	Kr 3 689 000,00

Dersom man legger ned både Hunn og Øysletta skole og flytter elevene til OBUS, vil man kunne spare *inntil* 6,6 millioner kroner. Merkostnader ved ytterligere utbyggingsbehov ved OBUS, er ikke tatt med.

	Budsjett 2012	Sannsynlig innsparing
Undervisning	Kr 13 530 000,00	Kr 4 418 000,00
SFO	Kr 532 000,00	Kr 257 000,00
Lokaler	Kr 1 821 000,00	Kr 1 371 000,00
Vaktmester	Kr 321 000,00	Kr 321 000,00
Renhold	Kr 1 092 000,00	Kr 1 092 000,00
Skoleskyss	Kr 1 102 500,00	Kr - 800 000,00
Sum	Kr 18 398 500,00	Kr 6 659 000,00

En vanlig problemstilling i kommuner hvor man vurderer å gjøre strukturelle endringer, er etablering av privatskoler. En kort versjon av lovverk finner dere [her](#).

Noen sentrale føringer i lovverket:

- Minst 50 % av lærerne ved montessoriskoler skal ha spesialkompetanse innen denne metodikken.
- Det er utarbeidet statlige satser som privatskoler får 85 % av. Satsene for 2012 er $125\ 800 \times 85\% = 106\ 930$ kroner per elev. Kommunen får sitt tilskudd redusert med tilsvarende satser. Satsene faller dersom elevtallet er 49 eller mer.
- I tillegg er bostedskommunen ansvarlig for skoleskyss, pedagogiskpsykologisk tjeneste og midler til spesialundervisning.

En etablering av en privatskole i Overhalla vil med stor grad av sannsynlighet medføre økte utgifter for kommunen.

Når det gjelder den andre måten å foreta innsparinger i størrelsesorden to millioner, har utvalget sett på hvilke konsekvenser dette vil få for lærertettheten i skolene. To millioner kroner tilsvarer ca. fire årsverk lærer, eller fem årsverk assistent.

Dersom man (med utgangspunkt i elevtall per 1.4.2012), endrer kriteriene for ressurstildeling fra 15 til 20 elever før første årstrinn, fra 20 til 24 elever for andre til fjerde årstrinn, og fra 24 til 27 elever på femte til sjuende årstrinn, medfører dette kun om lag 500 000 kroner i året i reduserte utgifter for skolene.

Utvalget har ikke sett på hvordan man kan redusere utgifter innen barnehagesektoren, da dette ikke er innen utvalgets mandat.

3.3.1 Utvalgets oppsummering av økonomiske hensyn

Skolestrukturelle forhold er ofte en konsekvens av kommunens totale økonomiske situasjon.

Per i dag er det minst utgifter knyttet til å videreføre dagens skolestruktur, uten bygging av nytt bygg for barnetrinnet på OBUS. Det er tidsmessig usikkert når drift- og vedlikeholdskostnader vil overstige kostnadene til nybygging. Utvalget mener ikke å besitte den nødvendige kompetansen til å foreta denne vurderingen.

Endringer i ressurstildelingsmodell for skolene alene medfører ikke en tilstrekkelig innsparing sett i forhold til innsparingen planlagt i 2014.

Utvalget anser at den eneste måten å redusere skolenes utgifter med to millioner fra 2014, er å foreta en reduksjon av antall årsverk. Utvalget mener videre at det ikke er ønskelig med oppsigelser, og vektlegger at tidligere innsparinger i Overhalla kommune stort sett har vært mulig uten å si opp fast ansatte. En reduksjon av antall ansatte kan sannsynligvis gjøres gjennom ompllassering og naturlig avgang.

3.4 Skolekretsengrensene

Hvilken skole en elev skal gå på er regulert i Opplæringsloven § 8-1: *Grunnskoleeleverne har rett til å gå på den skolen som ligg nærmest eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.*

I prinsippet veier nærskoleprinsippet tyngst.

Administrasjonen har på vegne av utvalget foretatt nøyaktige oppmålinger av midtpunktene mellom skolene i henhold til nærskoleprinsippet. Dersom man skal rendyrke dette prinsippet, på bekostning av dagens skolekretsgrenser, vil det medføre en reduksjon av én elev på Øysletta og 25 elever på Hunn (elever bosatt på Øyesvold), og en tilsvarende vekst på OBUS.

3.4.1 Utvalgets oppsummering av skolekretsgrenser

Det er ingen økonomisk fordel ved å endre dagens skolekretsgrenser. Slik elevtallsutviklingen er per i dag, vil en endring medføre at de to skolene med nedgang i elevtallet vil miste enda flere elever, mens OBUS vil oppleve en sterk vekst. Dagens bygningsmasse på OBUS er ikke dimensjonert for denne veksten.

Justering av skolekretsgrenser kan være et virkemiddel i framtiden for å tilpasse elevtallet til skolebygningenes fysiske forutsetninger.

Utvalget har ikke vurdert om man må påregne at de foreldrene som bor i områder som ligger nærmest OBUS, men som i dag sokner til Hunn og Øysletta, vil ønske en overflytting til en nybygd skole, men er oppmerksomme på at det kan skje.

3.5 Andre forhold

I mandatets punkt 5 står det at "Utvalget involverer og informerer berørte parter etter behov".

Utvalget er bredt sammensatt, og i forbindelse med utvalgets orientering til Kommunestyret 26.3.2012, ble det gitt tydelig tilbakemelding til utvalget at en eventuelt bredere prosess i forhold til skolestruktur skal iverksettes av Formannskap eller Kommunestyre. Utvalget har derfor ikke formelt informert eller involvert andre enn det som framkommer av rapporten.

Overhalla er en kompakt kommune, og ut fra elevenes reisetid er det mulig å se for seg at kommunen kunne ha hatt en skole. Dersom man skal ha én skole i Overhalla, ville dette medføre at langt flere elever får behov for skoleskyss daglig. Dette vil for en del barn redusere deres daglige fysiske aktivitet.

Skolen har en viktig betydning for det lokalmiljøet den ligger. Dette handler om å ha et levende lokalsamfunn, trygghet og mulighet for tett samarbeid mellom foreldre og skolen. Skolen er også en sosial samlingsplass, og det kan tyde på at lokalmiljøet er mer deltagende for sin skole jo mindre skolen er? En skole har betydning for bolyst, og dermed også betydning i forhold til til- og fraflytting og boligpriser.

3.5.1 Utvalgets oppsummering av andre forhold

Utvalget ønsker ikke å foreslå at Overhalla skal ha kun en skole, på grunn av at antall elever vil være rundt 500.

Både for innbyggerne på Øysletta og Skage er det viktig å beholde skolene.

For Øysletta er dette spesielt viktig i forhold til å beholde en av de siste offentlige samlingsplasser. Hvis Øysletta skole legges ned er det kun barnehagen og Grendehuset tilbake. En kan også stille spørsmål med hva som vil skje med barnehagen hvis skolen legges ned.

Når det gjelder Skage er dette et geografisk satsningsområde for Overhalla kommune i forhold til økning av kommunens folketall, gjennom utstrakt tilrettelegging for boligbygging. Mange småbarnsfamilier har flyttet til Skage den siste tiden, og man kan stille spørsmål ved forventet nedgang av elevtall.

Utvalget er usikker på om en eventuelt ny barneskole på OBUS vil påvirke foreldrenes valg av skole for sine barn i forhold til nærskoleprinsippet.

4 Oppsummering og anbefaling

4.1 Oppsummering

Hva er en god skole? En god skole er den skolen som gir den beste faglige og sosiale læringen, og der elevene trives. Det er vanskelig å se hvordan faktorene skolestørrelse og beliggenheten påvirker elevenes faglige og sosiale læring. Et godt læringsmiljø som bidrar til godt læringsresultat og gode skoler for elevene, må det arbeides med kontinuerlig, uansett størrelse eller beliggenhet.

Utvalget har gjennom sitt arbeid fått kunnskap om at det, ut fra faglige og pedagogiske perspektiver, fysisk og psykososialt miljø, skolekretsgrenser og nevnte andre forhold, ikke er behov for å endre dagens skolestruktur.

Utvalget er bekymret over kommunens økonomiske situasjon, både med tanke på skolenes vedlikeholdsbehov framover, behovet for å bygge ut barneskoledelen av Overhalla barne- og ungdomsskole, de kostnadskutt som skal gjennomføres innen oppvekstsektoren, samt behovet for midler til skoledrift generelt i Overhalla. Økonomiske hensyn tilslter at dersom man skal bygge ny barneskole på OBUS, bør det foretas endringer i skolestrukturen.

4.1 Utvalgets anbefaling

På bakgrunn av det som har vært utvalgets mandat, og med de begrensninger som det legger på å kunne se hele bildet av kommunens framtidige økonomiske situasjon, har utvalget kommet fram til en delt anbefaling.

Utvalget opplever at økonomiplanens avsatte investeringsramme på 80 000 000 kroner for utbygging av barneskoletrinnet på OBUS har vært en ramme som har lagt begrensninger på utvalgets arbeid. Videre er det vanskelig å kunne danne seg et presist bilde av kommunens behov for skoleplasser i framtiden, og hvor i kommunen behovet vil oppstå. Utvalget mener at

Overhalla kommune bør foreta en bredere gjennomgang av kommunens økonomi enn det som har ligget i utvalgets mandat.

Utvalgets flertall vektlegger at de økonomiske hensynene til Overhalla kommune generelt og oppvekstsektoren spesielt, både med tanke på innhold og skolebygg, har veid tyngst og foreslår derfor å legge ned Øysletta skole. Samtidig mener flertallet at utvalgets arbeid viser at alle elever fortsatt vil være sikret et godt skoletilbud. Flertallet består av May Storøy (FAU Hunn), Siv Åse Strømhylden (FAU OBUS), Johan Tetlien Sellæg (Sp), Kjersti Jensen (Ap), Randi Mihle (UDF) og Bernt Harald Opdal (Ap).

Utvalgets mindretall vektlegger faglige og pedagogiske forhold, fysisk og psykososialt miljø og bolyst i større grad enn økonomiske hensyn. Mindretallet ønsker å opprettholde dagens skolestruktur, på bakgrunn av at det er snakk om et relativt lite innsparingspotensial (ca. 1 % av kommunens budsjett for 2012) i forhold til skolens verdi for lokalsamfunnet. I tillegg ble det foretatt investeringer på bygningsmassen i 1996, og mindretallet anser at det er lite investeringsbehov på bygningen framover. Mindretallet ber om at Overhalla kommune vurderer alle innsparingsmuligheter framfor å legge ned Øysletta skole. Mindretallet består av Jan Ståle Viken Flått (FrP), Grete Mo (Sp) og Tore Grongstad (FAU Øysletta).

Utvalgets flertall og mindretall vil ettersende utdypede begrunnelser for sine anbefalinger.

Vedlegg:

- Presentasjoner rektorer
- Mal skolebesøk
- [Ressurstildelingsmodell](#)
- [Kart](#)
- [Elevtallsutvikling](#)

Vedlegg 1: Elevtallsutvikling for Overhalla kommune

2011-12	1	2	3	4	5	6	7		Sum
Øysletta	7	3	7	5	9	4	5		40
Hunn	21	13	24	21	23	22	30		154
OBUS	27	21	20	25	17	20	10		140
	55	37	51	51	49	46	45	0	334

2012-13	1	2	3	4	5	6	7		Sum
Øysletta	3	7	3	7	5	9	4		38
Hunn	19	21	13	24	21	23	22		143
OBUS	23	28	21	20	25	17	20		154
	45	56	37	51	51	49	46	0	335

2013-14	1	2	3	4	5	6	7		Sum
Øysletta	5	3	7	3	7	5	9		39
Hunn	19	19	21	13	24	21	23		140
OBUS	18	23	28	21	20	25	17		152
	42	45	56	37	51	51	49	0	331

2014-15	1	2	3	4	5	6	7		Sum
Øysletta	4	5	3	7	3	7	5		34
Hunn	14	19	19	21	13	24	21		131
OBUS	30	18	23	28	21	20	25		165
	48	42	45	56	37	51	51	0	330

2015-16	1	2	3	4	5	6	7		Sum
Øysletta	3	4	5	3	7	3	7		32
Hunn	22	14	19	19	21	13	24		132
OBUS	28	30	18	23	28	21	20		168
	53	48	42	45	56	37	51	0	332

2016-17	1	2	3	4	5	6	7		Sum
Øysletta	6	3	4	5	3	7	3		31
Hunn	19	22	14	19	19	21	13		127
OBUS	26	28	30	18	23	28	21		174
	51	53	48	42	45	56	37	0	332

2017-18	1	2	3	4	5	6	7		Sum
Øysletta	4	6	3	4	5	3	7		32
Hunn	13	19	22	14	19	19	21		127
OBUS	18	26	28	30	18	23	28		171
	35	51	53	48	42	45	56	0	330

Vedlegg 2: Mal for individuell vurdering etter skolebesøk

	Hunn	OBUS	Øysletta	Utvalgets oppsummering
Skolens fysiske og psykososiale miljø				
Vurdering av bygningsmasse i forhold til pedagogikk				
Vurdering av skolens pedagogiske praksis				
Andre forhold rektor mener er viktig				
Økonomiske betraktninger				
Kommentar fra utvalget?				

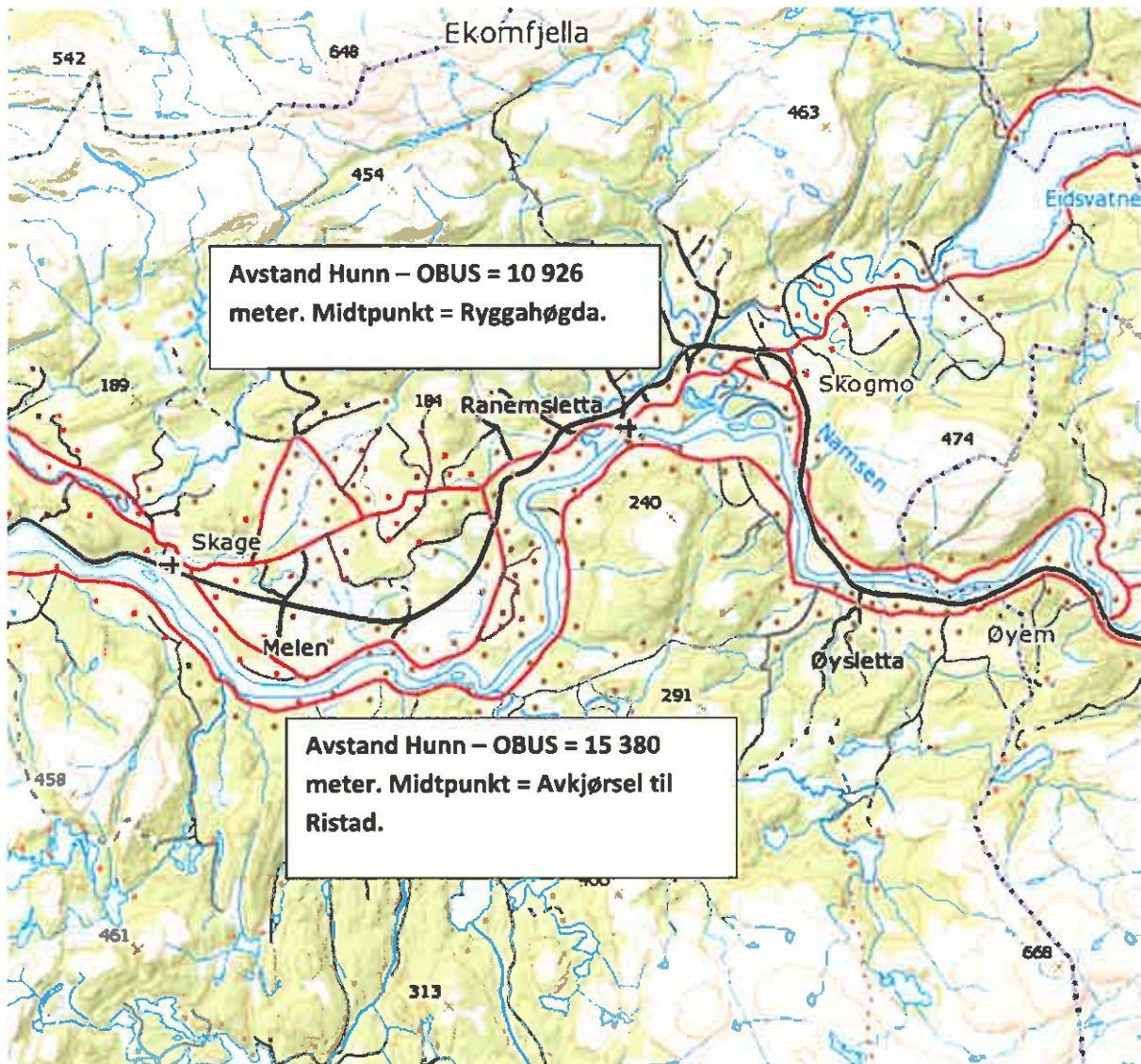
Vedlegg 3: Ressurstildelingsmodell

Modellen er basert på følgende kriterier:

1. Klasseressurs
 - a. 1. trinn: 15 elever utløser én klasseressurs (18,375 time).
 - b. 2-4. trinn: 20 elever utløser én klasseressurs (18,375 timer).
 - c. 5-7. trinn: 24 elever utløser én klasseressurs (20,7 timer).
 - d. 8-10. trinn: 30 elever utløser én klasseressurs (22,5 timer).
2. Det gis et representativt tillegg for klasser som kommer over klassesetallet (timetall delt på kriterium ganger elever).
3. Sju elever eller flere over kriterium utløser ny klasseressurs.
4. Tilretteleggingsressurs. Skolene har en tilretteleggingsressurs etter følgende mal:
 - a. 1-4. trinn: 0,3 time per elev.
 - b. 5-7. trinn: 0,2 time per elev.
 - c. 8-10. trinn: 0,1 time per elev.
5. Ungdomstrinnet har delingstimer og ekstra ressurs for Ny Giv.
6. Spesialundervisning tildeles separat. Ingen elever får færre timer spesialundervisning enn tilrådd fra PPT.
7. Det gis i tillegg timer til ekstra time 1-7. trinn, leksehjelp, byrdefullhet og SFO.
8. Timer til minoritetsspråklige tildeles i tillegg.

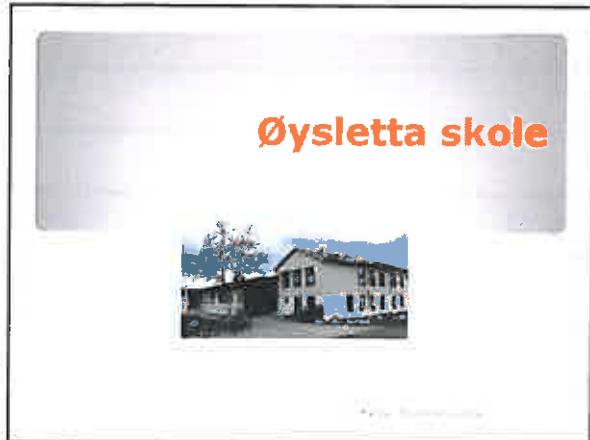

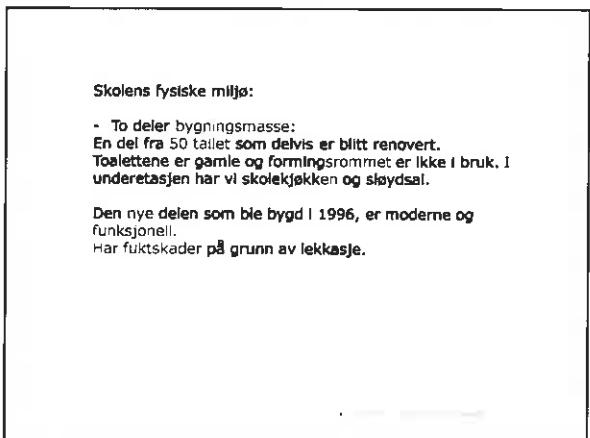
Vedlegg 4: Kart over skolekretsgrenser

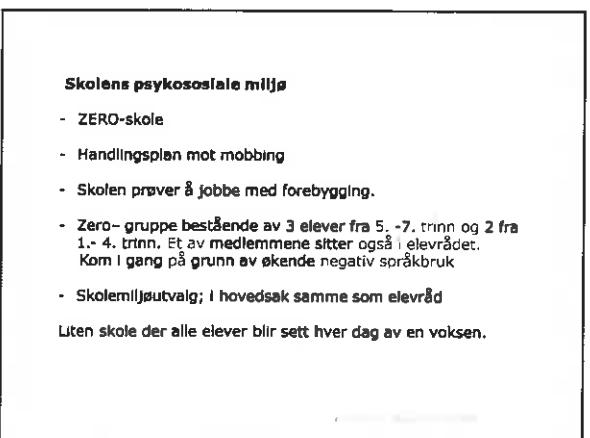

Vedlegg 5: Presentasjoner fra skolens rektorer

- a) Øysletta skole
- b) Overhalla barne- og ungdomsskole
- c) Hunn skole

En vurdering av bygningsmassen i forhold til pedagogikk

- Gode lysforhold
 - Store klasserom
 - Musikkrom
 - Matterom
 - Godt utstyrt bibliotek
 - Sløydsal
 - Skolekjøkken
- Ved solnike dager på vår, sommer og høst stiger temperaturen i rommene på den eldre delen.

En vurdering av skolens pedagogiske praksis

- Lesing i alle fag
- Wittingmetoden grunnsidende leseopplæring
- Læringsstrategier
- Matteteller – praksisrelatert matteundervisning
- Vurdering for læring
- Fysak hver dag
- Læringsplattformen It's learning i daglig bruk

Andre forhold rektor mener er viktig at utvalget får med seg

- Skolens time
- Juleverksted
- Juleavslutning
- Juledunsj med sanitetten
- Kulturskole i skolens areal med konserter
- Barnehage og skole går hånd i hånd, 6-årsklubb med tilhørighet i skolen.
- Samarbeid med nærmiljøet, grendelaget bygging av gapahuk i akebakken med midler fra LIONS
- Pengegaver til skole og barnehage til bruk for barna i form av lekeutstyr eller turer.
- Skole og barnehage er viktig for nærmiljøet på lik linje med at nærmiljøet er viktig for skolen

 Overhalla barne- og ungdomsskole

Fysisk læringsmiljø

1. Ungdomsskolen

- Meget bra etter byggetrinn 1
- Økt brukertilfredshet(elevundersøkelsen)
- Trinnorganisering pr.plan, inkl. arb.rom lærere
- Klasse- og grupperom
- Projektorer/lerret i alle kl.rom
- Datarom / bærbare pc'er
- Kantine (ikke stor nok)
- Mangler bibliotek!!
- Personalrom/kontorer og møterom

 Overhalla barne- og ungdomsskole

Fysisk læringsmiljø

1. Barneskolen

- For lite plass
- Stor mangel på grupperom
- Uhensiktsmessige arealer
- Dårlige fysiske arbeidsforhold for ansatte
- Lav brukertilfredshet (elevundersøkelsen)
- Temperaturproblemer på 5.-7.trinn
- Avvik v/tilsyn:
 - KH
 - Luftkvalitet/inneklima
 - Mangler bibliotek!!

 Overhalla barne- og ungdomsskole

Psykososialt miljø

1. Medarbeidere

- Høy trivsel (på eget trinn)
- Lite, men økende sykefravær (4/5.9)
- Kommunikasjon mellom "skolene" kan bli bedre
- Stabil stab

2. Elever

- Høy trivsel (elevundersøkelsen på landssnittet)
- Lite mobbing (elevundersøkelsen på landssnittet)
- ZERO fungerer

Overhalla barne- og ungdomsskole

Bygningsmasse/ped.praksis

1. U-trinnet ok, men mangler bibliotek/mediatek og auditorium for større samlinger

2. Barnetrinnet:

- Romsinsinnger begrenser mulighetene for tilpasset oppføring
- Hallen er musikkrom, dårlig høringssarena

3. 2 bygg

- Liten grad av delingskultur
- Må bare skolepedagogikk på u-skolen og mottatt

4. Kulturskolen

- Musikkrom på østre
- De kreative følgene må få større plass samlokalisering

5. Storstue

- Behov for å samle alle blant. må på Gimle
- Tar minst 30 min med de miste
- Felleskapteknikken blir skadeligende

Overhalla barne- og ungdomsskole

Pedagogisk praksis

1. Ledelsen (rektor, ass rektor, inspektør) oppfattes som tydelig på mål og retning for skolen

2. Stor grad av tradisjonell lærerstyrt undervisningspraksis, særlig på u-trinnet

3. En god del forskarvirkomhet / stasjonundersvisning på 1 -4 trinn (rom!)

4. Aldersblanding i praktisk-estetiske fag. (1.-4 / 5.-7.)

5. Godt samarbeid trinnvis, mindre på tvers av trinn

6. Fysisk aktivitet/irktutsliv har stor plass

7. Praktisk-estetiske fag er nesten framværende i vanlig undervisning

8. Felles utviklingsarbeid de 3 siste årene:

- Læringsmål skal være kjent for elever og føresatte
- "Den gode lumen"
- Klasseledelses/ relasjon elev-lærer
- Lese- og læringstrategier
- vurderingspraksis

Overhalla barne- og ungdomsskole

Framtid

1. Samlokalisering av barne- og ungdomsskole - en skole!!

2. Samlokalisering med kulturskolen

3. Bibliotek

4. Aula/ storstue for foreldre møter/interne samlinger m.m

 Overhalla barne-og ungdomsskole

Skr. eksamensresultater

	Norsk		Engelsk		Matte	
	OBUS	Nasj	OBUS	Nasj	OBUS	Nasj
2009	3,1	3,4			3,0	3,4
2010	3,4	3,4	3,4	3,7	3,6	3,2
2011			3,4	3,8	3,4	3,1

 Overhalla barne-og ungdomsskole

Grunnskolepoeng

	OBUS	Nasjonalt
2009	36	39,5
2010	37	39,8
2011	40,5	39,8

 Overhalla barne-og ungdomsskole

Nasjonale prøver 5.trinn

	Les		Engelsk		Regn	
	OBUS	Nasj	OBUS	Nasj	OBUS	Nasj
08-09	1,4	2,0	1,5	2,0	1,7	2,0
09-10	1,4	2,0	1,6	2,0	1,7	2,0
10-11	1,7	2,0	1,9	2,0	1,9	2,0
11-12	1,7	2,0			2,2	2,0

 Overhalla barne-og ungdomsskole

Nasjonale prøver 8.trinn

	Les		Engelsk		Regn	
	OBUS	Nasj	OBUS	Nasj	OBUS	Nasj
08-09	2.9	3.1	2.9	3.0	3.0	3.1
09-10	2.9	3.1	2.8	3.0	2.7	3.1
10-11	3.1	3.1	2.9	3.0	2.9	3.1
11-12	3.0	3.0	3.0	3.0	3.3	3.1

 Overhalla barne-og ungdomsskole

FAGLIG VEILEDNING

Med utg.pkt i 7./10.trinn fra 07/08:

- En utvikling fra å ligge under til nå å ligge over nasjonalt nivå. Elevene er mer fornøyd med den faglige veiledningen nå enn tidligere.
- NB! En del variasjoner på trinn

 Overhalla barne-og ungdomsskole

MOTIVASJON

Med utg.pkt i 7./10.trinn fra 07/08:

- En utvikling fra å ligge til dels langt under, til nå å ligge over nasjonalt nivå.
- NB! En del variasjoner på trinn

 Overhalla barne- og ungdomsskole

ELEV MILJØ TRIVSEL

Med utg.pkt i 7./10.trinn fra 07/08:

- En utvikling fra å ligge under til nå å ligge godt over nasjonalt nivå.
- Gjelder både trivsel med elever/klasse og med lærerne.
 - NB! En del variasjoner på trinn

 Overhalla barne- og ungdomsskole

ELEV MILJØ MOBBING

Med utg.pkt i 7./10.trinn fra 07/08:

- En utvikling fra å ligge OVER til nå å ligge godt UNDER nasjonalt nivå. NB! Altstå mindre mobbing!
- NB! En del variasjoner på trinn.

 Overhalla barne- og ungdomsskole

FORELDREUNDERSØKELSEN

Perioden 2009-2011:

- Deltakelse på 28%-70%
- Svært positiv utvikling med en brukertilfredshet godt over nasjonalt nivå
 - SFO-undersøkelsen bekrefter det samme

 Overhalla barne-og ungdomsskole

SYKEFRAVÆRSSTATESTIKK

	OBUS	Kommune	Land
2007	6,7	7,9	9,4
2008	5,0	7,8	9,7
2009	5,4	8,3	9,4
2010	4,2	6,9	9,2

 Overhalla barne-og ungdomsskole

Oppsummering

Årsaker til positiv utvikling

- Faglig fokus i fellesstid
 - Læringsmål
 - Vurderingspraksis
 - Lese-/læringsstrategier
- Ansvarligjort føresatte
 - Forventninger
 - Tilbakemelding på brukerundersøkelser
- ZERO/Sosial kompetanse
 - Forebyggende
 - Håndtering av mobbesaker

 Overhalla barne-og ungdomsskole

STOLTHET

	OBUS	Land
2007	3,5	4,7
2009	4,4	4,7
2010	4,4	4,7

